



2022:[nr]

Motion om nytt år - nya möjligheter i 15-minutersstaden av Maria Ljuslin (V)

Dnr

15-minutersstaden myntades av innovationsprofessorn Carlos Moreno, Sorbonne och hans idé om det levande kompletta lokalsamhället för ökad folkhälsa och minskade utsläpp har inspirerat många städer att följa efter. Men att arbeta för att låta mindre kompletta samhällen växa fram i storstäder är inte nytt. En gång i tiden byggde vi för ABC-staden och det finns starka positiva erfarenheter från det konceptet som vi ska ta med oss in i framtiden för ett tryggt, levande och grönt Stockholm. Och det på goda grunder.

Varje år beräknas luftföroreningar orsaka problem i luftrör samt hjärt- och kärlsjukdomar för invånare i Stockholm. Nära 1000 personer per år dör här i förtid som resultat av just luftföroreningar. Arbetsmiljöverket varnar för att stress blir en allt vanligare orsak till arbetsrelaterad dödlighet i framtiden.

När det gäller ökad otrygghet i olika stadsdelar är dessa ofta tätt sammankopplat med ökade klyftor, nedmonterad samhällsservice, nedrustade samhällen och hög arbetslöshet.

Relevant statistik kopplat till upplevelsen av trygghet i Stockholm återfinns i Stockholms stads egna utvärdering, *Ett tryggt och säkert Stockholm (2021)*. Rapporten visar att den upplevda otryggheten är kopplad till om, hur och när invånare rör sig i staden. Den analys som görs är att det är relaterat till *anonymitet* och *mobilitet*. Det vill säga i samhällen med stark lokal förankring som för människor samman är tryggare än i samhällen med stark anonymitet och stor rörlighet.

Med inspiration från Paris vill Vänsterpartiet att Stockholms stad bli ett flaggskepp för hälsa, gröna stadsdelar och ett samhälle som håller samman. Vi

är många invånare som ska samsas med olika behov och intressen. Det är dags att vi börjar planera hållbart och samutnyttja våra lokaler och ytor så de kan nyttjas olika tider på dygnet. Det finns inte förutsättningar för eftersatta områden i en stad som planera för sammansatta levande lokalsamhällen. Det innebär att vi måste verka för ett levande lokalt näringsliv och ett samhälle med fina gång- och cykelvägar, nära till samhällsservice, matbutiker, apotek, träffpunkter och tillgång till mötesplatser, bibliotek och kulturliv. De ska vara enkelt att kunna delta i fritidsaktiviteter och vistas på närliggande offentliga idrottsytor.

En stad som planeras för att nå all samhällsservice med gång, cykel eller kollektivtrafik inom 15 minuter kommer också med ett grönt hälsofrämjande tänk. Det innebär gröna närområden med träd och mark och minskat användandet av asfalt och plastgräs. Vilket också skapar mer motsståndskraftiga samhällen förberedda att möta klimatförändringar såsom skyfall och stekande sol samt andra oförutsedda händelser kopplat till miljö- och klimat. Just klimatförändringar kräver ett ”nytänk” bort från att ”bevara” eller ”offra” grönområden och i stället behöver vi verka för att integrera och bygga med dem i stadsbilden.

Att utforma ett samhälle utformat efter medborgarnas behov kan inte skapas uppifrån och ner. I stället behövs insamling av data över nuvarande läge och låta medborgarna bli aktiva medskapare av det kompletta lokalsamhället. Mot bakgrund av ovanstående yrkar Vänsterpartiet därför att staden ska:

- genom en kartering via stadens GIS-verktyg snarast ta fram en rapport som redovisar vilka områden och delar av kommunen som närmast uppfyller målet om 15-minuters staden
- genom en kartering via stadens GIS-verktyg redovisa vilka områden och delar av kommunen som ligger längst ifrån att uppfylla målet om 15-minuters staden
- genom en aktiv medborgardialog i de områden som står längst ifrån 15-minsamhället låta medborgarna svara på hur de upplever sin närmiljö idag, vad som skulle behövas för att de ska kunna ändra sina resvanor och vad de saknar i sin lokala närmiljö idag.

- utreda och sammanställa vilka platser som skulle kunna tillgängliggöras för att bli sociala gröna umgängesytor, exempelvis på befintliga tak och skolgårdar
- utreda och sammanställa vilka verksamhetsområden som skulle kunna samutnyttja lokaler med bäst nytta för brukare, elever och föreningsliv.
- ta fram ett pilotområde som nu står längst ifrån 15-minutersstaden men där ett komplett lokalsamhälle både har behov och förutsättningar för att växa fram

Stockholm den 17 februari 2022

Maria Ljuslin (V)